

ILMAILU

NUMERO 11 | 1979 | 42. VUOSIKERTA IRTONUMERO 6,50

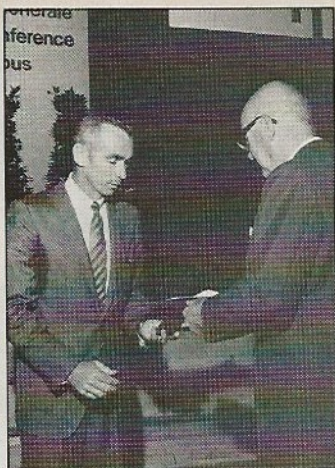

SIL60

SEURAAVAT 10 VUOTTA, ENNUSTAJINA

- GUNNAR KORHONEN
- RAUNO MERIÖ
- OLAVI A. RAUTIO
- K.J. TEMMES

FINNAIR-JA
JAPANI

Kuten useimpien yksityishenkilöidenkin kohdalla on asian laita liitonkin 50-vuotisjuhla oli paljon mittavampi tapahtuma kuin tämä nykyinen. Yksi sen näkyvimmistä tapahtumista oli kansainvälisen ilmailuliiton FAI:n 62. yleiskokous Dipolissa. Konferenssin tähtiä olivat avaruusmiehet, Neuvostoliiton Georgi Beregovoi ja USA:n Eugene Cernan, jolle avajaisten kunniavieras presidentti Kekkonen tässä luovuttaa FAI:n kultaista mitalia. Muutamaa viikkoa myöhemmin Cernanin kolleega Neil Armstrong astui ensimmäisenä ihmisenä kuu-
hun.

Siimaohjatut lennokit ovat yksi suomalaisen harrasteilmailun vähävikisimmistä osa-alueista. Silti tässä lajissa on sitten 1960-luvun loppupuolen pidetty Suomessa kahdet MM-kisat, ensin 1968 ja sitten 1972. Minkä tahansa urheilumuodon MM-kisa on eittämätön tapaus, vaikka siimakisojen osalta MM ei juurikaan lisännyt lajin harrastuksen aktiivisuutta.

Purjelennon MM-kisat kesäkuussa 1976 Rääskälässä oli kuluneen kymmenvuotiskauden merkittävin tapahtuma SIL:n kannalta. Huonossa säässä lennetyt, järjestelyiltään hyviksi kehutut kilpailut sitoivat huomattavan osan liiton voimavaroista jo paljon etukäteen. Jälkikäteen ne aiheuttivat pahoja taloudellisia vaikeuksia, joista on toivuttu vasta näinä aikoina. Lisäksi ne sotkivat liiton näkyvästi ulkopoliittiseen urheilu/politiikka-asetelmaan Etelä-Afrikan mukanaolon vuoksi. Siitäkin on nyt kotimaassa päästy joten kuten selville vesille, mutta hintana on ollut kieltäytyminen kaikisista, joissa Etelä-Afrikka on ollut mukana. Eikä tämä pulma poistu ennen kuin FAI tekee sille jotakin. Purjelennon MM-kisa oli myös merkittävä virstanpylväs kehityksessä, joka on tehnyt Rääskälästä Suomen Urheiluilmailuopiston.

Potkurit pysähtyivät niin Malmilla kuin muillakin lentoasemilla 20.12.1973, kun valtioneuvoston ns. energiakriisin johdosta määräämä harrasteilmailun kieltö astui voimaan. Kielto, jonka oli määrä olla voimassa seuraavan toukokuun loppuun, oli hätäinen ja huonosti perusteltu toimenpide, joka pian purkautui. Se oli kuitenkin samalla jonkinlainen ennakkoaavistus tulevasta: vaikka suoranaista kieltoa ei jatkossa annettaisikaan polttoaine on polttava tulevaisuuden kysymys myös harrasteilmailulle ja SIL:lle.

VIIMEISET 10 VUOTTA

TEKSTI: JYRI RAIVIO

Vuosikymmenen suomalainen ilma-alus

PIK-20 on eittämättä vuosikymmenen suomalainen lentokone, monestakin syystä. Sitä on tehty enemmän kuin mitään muuta suomalais-

ta ilma-alusta, se on vienyt tietoa suomalaisesta tämän alan osaamisesta laajemmalle maailmaan kuin mikään muu ilma-alus ja se on

voimakkaasti vaikuttanut myös suomalaiseen purjelentoharrastukseen. Ja tuotantohan se kuin jatkuu, nyt moottorin kanssa. Papa

Romeo on Pikeistä kuuluisin, sillä sillä australialainen Ingo Renner voitti Räyskälän MM-kisat.

Vuosikymmenen kilpailut

Maailmanmestaruus, tuo urheiluilmailun tavoitelluin kilpailusääntö, jäi suomalaisilta haaveeksi myös tällä vuosikymmenellä. Se oli hyvin lähellä kahteenkin kertaan. Ensimmäinen oli kesällä 1971 Göteborgissa. Niilo Munnukan liidoki ei kuitenkaan pystynyt uhmaamaan painovoimaa ihan tarpeeksi kauan ja tuloksena oli MM-hopeaa.

Toinen kerta oli tätä kuvaa otettaessa, purjelennon MM-kisojen viimeisenä kilpailupäivänä Jugoslaviassa kesällä 1972. Matias Viitanen on lähdössä lennolle johtoasemassa, jota joukkue luuli selväksi mutta joka päiväkertoimien ansiosta ei sitä ollut. Tänä viimeisenä päivänä mestaruus meni Matiakselta ohi suun ja kouraan jäi hopeaa.

Suomalaisten todellinen etsikkoai-ka maailmanmestaruuksien tavoittelemisessa alkoi 1975 Gävlessä, jossa pidettiin ensimmäiset moottorilenton MM-kisat. Laji oli suomalaisille ja muille pohjoismaisille tuttu jo yli 20 vuoden ajalta ja sääntökin oli suoraan Pohjoismaista kopioitu, mutta muunmaalaisille homma oli vähintäänkin outoa. Näin hyviä ennakkomahdollisuuksia meille tuskin toiste tulee ennen kuin kyykänlyönti otetaan MM-ohjelmaan. Meidän ja mestaruuden

välissä on kuitenkin ollut yksi muista etuoikeutetuista eli Ruotsi, joka on voinut tässä lajissa kaiken mahdollisen. Silti suomalaismenestyskin on ollut mainio. Joukkueemme on ollut molemmissa käymissä MM-kisoissa kolmas ja Heimo Nieminen oli samalla sijalla tämänkin vuotisissa kisoissa. – Kuvassa hymyävät ensimmäisissä MM-kisoissa joukkueemme johtaja Jaakko Kaskia ja kakkospilotti Pekka Tervaskanto.

● Vähän yli 10 vuotta sitten, Suomen Ilmailuliiton täyttäessä 50 vuotta Ilmailu julkaisi erityisen juhlanumeron (6-7/69). Siinä oli liiton silloisen lentotoiminnan ohjaajan, nykyisen toiminnanjohtajan Jaakko Kaskian varsin painokas ja perusteellinen selvitys liiton historian ensimmäisestä puolivuosisadasta.

Sen jälkeenkin on liitossa, sen piirissä olevilla harrastusaloilla ja koko suomalaisessa ilmailussa tapahtunut paljon. Harrastuslentäminen on kerran kielletty kokonaan, liitto on järjestänyt elämänsä tähän saakka suurimmat karnevaalit

ja kokenut niiden jälkeen lähistoriansa tuimimman taloudellisen krapulan, liitto on ollut mukana seuraamassa moottorilentoharrastuksen rakettimaista nousua ja romahdusmaista laskua ja vielä ihan 60-vuotisjuhlensa kynnyksellä liitto on päässyt isännäksi läntisen Euroopan ehkä korkeatasoisimpaan urheiluilmailuopistoon.

Tämä kaikki ja paljon muuta mahtuu SIL:n vaiheisiin 50. ja 60. ikävuosien välillä. Se on lähistoriaa, jota suurin osa teistäkin on ollut mukana elämässä ja tekemässä ja josta näiden sivujen kuvat meitä vielä kertaalleen muistuttavat.

Vuosikymmenen nokkamiehet

Liiton lähtiessä kuudennelle vuosikymmenelleen nokkamies eli hallituksen puheenjohtaja vaihtui. Pitkäaikainen puheenjohtaja prof. Edvard Wegelius (vas.) valittiin FAI:n puheenjohtajaksi (ja SIL:n kunniapuheenjohtajaksi) ja liiton johtoon tuli vuorineuvos Uolevi Raade. Samalla vaihtui tyyli, sillä missä Wegelius oli suuripiirteinen ja leppoisa Raade oli tarkka ja tiukka. Jäsenistö huomasi eron erityisen hyvin syyskokouksessa 1971. Liiton jäsenmaksujen voimakas nostaminen vaati kokouksen jatkamista parin viikon miettimistauon jälkeen – mutta se vietiin läpi hallituksen esittämällä tavalla. Raade oli puheenjohtaja vuodet 1970–73, jona aikana myös tehtiin päätös purjelennon MM-kisojen pitämisestä Suomessa.

Raaden jälkeen puheenjohtajaksi valittiin syyskokouksessa 1973 pääjoht. Antti Aarnio-Wihuri, suuren yrityksen vetäjä ja itsekin aktiivipilotti. AAW (vas.) heilutti puheenjohtajan nuijaa neljä vuotta eli 1974–77, johon aikaan sopi melkoisena ponnistuksena mm. purjelennon MM. Yksi miellyttävimmistä virkatoimista lienee ollut FAI:n myöntämän Paul Tissandier-diplomin luovuttaminen edeltäjälle, vuorineuvos Raadelle.

Syyskokouksessa kaksi vuotta sitten puheenjohtajaksi valittiin pitkän linjan ilmailumies Olavi A. Rautio, ilmailun harrastaja hamasta vuodesta 1939, moninkertainen Suomen purjelennon MM-edustaja ja FAI:n piirissä yksi näkyvimmistä suomalaisista. Entisenä ja nykyisenäkin aktiiviharrastajana Rautio on eittämättä lähempänä ns. tavalista ilmailijaa kuin muutamat edeltäjänsä ja samantapainen kehitys on tapahtunut koko liiton hallituksessa. Vuosikymmenen alkuvuosien kenraalit, pääjohtajat ja ministerit ovat paljolti vaihtuneet ilmailukerhojen edustajiksi. Rautio sai johdettavakseen myös edeltäjänsä huomattavasti isomman liiton, sillä Ilmailun tilauksen naittaminen liiton jäsenmaksuun on nostanut jäsenmäärän yli kymmenen tuhannen.

Vuosikymmenen vetäjät

SIL:n käytännön toiminnasta vastaa ennen muuta toiminnanjohtaja, joita kuudennelle vuosikymmenelle mahtuu neljä. Ev. evp. Tauno Meller luovutti paikkansa varatuomari Reino Kronholmille (vas.).

Kronholmia seurasi Jorma Lankinen, meidän oloissamme ison liikelentoyrityksen toimitusjohtaja. Lankinen viipyi liitossa kuitenkin vain vajaan vuoden. Häntä seurasi liiton ja harrastusilmailun perin

pohjin toista kymmentä vuotta kestäneen lentotoiminnan ohjaajan toimensa perusteella tunteva Jaakko Kaskia, liiton nykyinen toiminnanjohtaja.

Vuosikymmenen vahvat ja heikot

Kuudennen toimintavuosikymmenen ripeimmin kasvanut harrastelaji on uusin liiton isoista toimintahaaroista, laskuvarjoureilu. Sen hyppymäärä on kasvanut n. 5,5-kertaiseksi vuodesta 1969 vuoteen 1978, kehitys, jossa vahva osuus on ollut myös SIL:llä. Ensimmäisenä Pohjoismaana liitto mm. palkkasi kokopäivätoimisen laskuvarjotoiminnan ohjaajan jo 1975. Toinen hyvin menestynyt laji on purjelento, jonka lentotuntimäärä on vuosikymmenessä suunnilleen kaksinkertaistunut.

Suorastaan surullinen on kehitys sitä vastoin ollut SIL:n jäsenkerhojen moottorilentotoiminnassa. Viime vuonna kerhot lensivät n. 12.500 h, vuonna 1969 tunteja oli n. 17.500. Kymmenen vuotta sitten kerhoissa koulutettiin 182 A2-lupakirjaa, viime vuonna 22. Myöskään lennokkiurheilu ei ole kehittynyt toivotulla tavalla. Varsinainen läpimurto suurten nuorisjoukkojen harrasteeksi on vielä tekemättä, vaikka edellytyksiä siihen pitäisi hyvinkin olla olemassa.